

PLATNÉ ZNĚNÍ VYHLÁŠKY Č. 67/2018 SB. - VYBRANÁ USTANOVENÍ
S VYZNAČENÍM NAVRHOVANÝCH ZMĚN

VYHLÁŠKA

ze dne 11. dubna 2018

**o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření
proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu**

Česká národní banka stanoví podle § 21 odst. ~~11~~ **10** zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění zákona č. 368/2016 Sb., zákona č. 527/2020 Sb. a **zákona č. XXX/2023 Sb.:**

§ 3

Vymezení pojmů

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) institucí povinná osoba podle § 2 odst. 1 písm. a) a písm. b) bodů 1 až ~~8~~ **10** a písm. h) **bodů 5 a** odst. 2 písm. a) ~~a b)~~ zákona, která podléhá dohledu České národní banky,
- ~~b) zemí původu u~~
- ~~1. fyzické osoby každý stát, jehož je tato osoba státním příslušníkem, a současně všechny další státy, ve kterých je přihlášen k pobytu delšímu než 1 rok, nebo k trvalému pobytu, pokud jsou instituci známy,~~
 - ~~2. podnikající fyzické osoby stát podle bodu 1, a současně stát, ve kterém má sídlo, pokud je instituci znám,~~
 - ~~3. právnické osoby, která podléhá povinností podle § 24a zákona či rovnocenným povinností podle práva jiného státu, stát, ve kterém má své sídlo,~~
 - ~~4. právnické osoby, která nepodléhá povinností podle § 24a zákona či rovnocenným povinností podle práva jiného státu, stát, ve kterém má své sídlo, a současně všechny státy, v nichž má pobočku anebo provozovnu,~~
 - ~~5. svěřenského fondu stát, podle jehož práva je svěřenský fond založen, a každý stát, jehož je svěřenský správce nebo osoba v obdobném postavení státním příslušníkem nebo v němž má sídlo, a současně, pokud jsou instituci známy, i všechny další státy, ve kterých je přihlášen k pobytu delšímu než 1 rok nebo k trvalému pobytu, a~~
- e) b) neprůhlednou vlastnickou strukturou stav, kdy nelze zjistit skutečného majitele nebo vlastnickou a řídicí strukturu klienta z
- veřejného rejstříku, evidence svěřenských fondů nebo evidence skutečných majitelů vedených orgánem veřejné moci České republiky,
 - obdobného rejstříku nebo evidence jiného státu, ani
 - jiného zdroje nebo kombinace zdrojů, které instituce důvodně považuje za důvěryhodné a o kterých se důvodně domnívá, že ve svém celku poskytují úplné a aktuální informace o skutečném majiteli a vlastnické a řídicí struktuře klienta, zejména pokud budou vydány orgánem veřejné moci, nebo budou úředně ověřené; čestné prohlášení samo o sobě nelze pro potřeby zjišťování skutečného majitele a vlastnické a řídicí struktury považovat za důvěryhodný zdroj.

(2) Pro účely ustanovení § 7, § 9 odst. 3 a odst. 4 a § 11 se právnickou osobou rozumí také svěřenský fond, na který se tato ustanovení použijí přiměřeně.

§ 7

(1) Jako součást pravidel a postupů pro stanovení rizikového profilu klienta instituce určí faktory, které při stanovení rizikového profilu klienta zohledňuje, váhu jednotlivých faktorů a jejich vzájemné vztahy. Tato pravidla a postupy instituce zavede a uplatňuje způsobem, který zajistí účinné řízení rizik. Tímto není dotčena povinnost podle § 9 odst. 2.

(2) Mezi faktory, které instituce zohlední podle odstavce 1, pokud je to důvodné, patří zejména:

- a) země původu klienta, skutečného majitele a osoby, které je oprávněna jednat jménem klienta,
- b) země původu osoby, která má přímou nebo nepřímou účast v klientovi, který je právnickou osobou, a země původu osoby, na níž má takový klient přímou nebo nepřímou účast,
- c) země původu osoby, která je členem statutárního orgánu klienta, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo je v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, a osoby, která je osobou v řídicí struktuře klienta podle § 11 odst. 4 věty druhé či má jinak možnost vykonávat vliv v klientovi, který je právnickou osobou,
- d) země, ve které má pobočku anebo provozovnu klient, který je právnickou osobou, která podléhá povinnostem podle § 24a zákona či rovnocenným povinnostem podle práva jiného státu,
- e) země, ze které nebo do které byl či má být v souvislosti s obchodem převeden nebo poskytnut předmět obchodu,
- f) vlastnická a řídicí struktura klienta, který je právnickou osobou,
- g) právní forma klienta,
- h) předměty činnosti nebo povolání klienta a jeho skutečného majitele,
- i) bydliště nebo sídlo klienta,
- j) chování klienta nebo osoby, která jej zastupuje, v rámci obchodu nebo obchodního vztahu,
- k) vlastnosti využívaných produktů a služeb, povaha obchodu nebo obchodního vztahu,
- l) vlastnosti využívaného distribučního kanálu a účast osob odlišných od klienta na obchodu nebo obchodním vztahu,
- m) původ peněžních prostředků klienta,
- n) původ **majetku jmění** klienta a jeho skutečného majitele,
- o) informace o osobě, která je právnickou osobou a na které má klient přímou nebo nepřímou účast, či má jinak možnost v ní vykonávat vliv,
- p) způsob provedení první identifikace klienta,
- q) způsob zjištění a ověření vlastnické a řídicí struktury klienta, který je právnickou osobou, a
- r) **negativní informace o klientovi nebo jeho skutečném majiteli.**

(3) Instituce v případě obchodního vztahu pravidelně kontroluje platnost a úplnost údajů o klientovi a případně aktualizuje rizikový profil klienta. Instituce ve svém systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje postupy pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta a určí skutečnosti, na jejichž základě bude aktualizace vždy provedena. Instituce zároveň stanoví maximální pravidelné intervaly pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta v závislosti na jeho rizikovém profilu. Instituce zaznamená informace o posouzení rizikového profilu klienta a provedení jeho aktualizace spolu s odůvodněním učiněných závěrů, a to i v případě, že není na místě učinit změny.

(4) Pokud instituce užívá automatizovaného systému k hodnocení rizikivosti klienta, musí mít možnost v odůvodněných případech změnit automatizovaně vygenerované hodnocení.

(5) V případě poskytování služeb spojených s životním pojištěním instituce při hodnocení rizik daného obchodního vztahu vždy zohlední i informace, které má k dispozici o osobě, která má právo na plnění ze životního pojištění.

(6) Instituce při stanovení rizikového profilu klienta v rámci obchodního vztahu zároveň zohlední i riziko spojené s probíhajícími, provedenými a zvažovanými obchody v rámci obchodního vztahu.

§ 9

(1) V případě rizikového profilu s vyšším rizikem vykonává instituce zesílenou identifikaci a kontrolu klienta v rozsahu a způsobem, který zajistí účinné řízení identifikovaného rizika.

(2) Zesílená kontrola klienta spočívá zejména v některém z následujících opatření nebo v jejich kombinaci:

- a) zesílené monitorování obchodního vztahu a obchodů v rámci obchodního vztahu,
- b) širší rozsah požadovaných informací o klientovi, zejména informace o jeho skutečném majiteli, vlastnické a řídicí struktuře klienta, který je právnickou osobou, povaze obchodního vztahu, realizovaném obchodu nebo zdroji peněžních prostředků,
- c) předchozí schválení navázání obchodního vztahu nebo provedení obchodu v rámci obchodního vztahu i mimo něj alespoň jedním zaměstnancem instituce, jehož funkční zařazení je o úroveň vyšší, než je funkční zařazení zaměstnance nebo zaměstnanců instituce podílejících se na předmětném obchodu s klientem, případně statutárním orgánem instituce nebo jím pověřené osoby k řízení instituce v oblasti opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- d) omezení přístupu k některým produktům a službám, které jsou podle posouzení instituce spojené s vyšším rizikem,
- e) požadavek, aby první platba byla provedena z účtu vedeného na jméno klienta u úvěrové instituce nebo u zahraniční úvěrové instituce, která podléhá povinnostem identifikace a kontroly klienta, které jsou alespoň rovnocenné požadavkům práva Evropské unie,
- f) ověřování získaných informací z více důvěryhodných zdrojů nebo
- g) jiná odpovídající opatření v návaznosti na vlastnosti instituce a její činnosti.

(3) Instituce vždy stanoví u klienta rizikový profil s vyšším rizikem v případě identifikace některého z následujících faktorů zvýšeného rizika:

- a) některá ze zemí původu klienta, osoby oprávněné s institucí jednat jménem klienta, nebo některá ze zemí původu skutečného majitele klienta, je ~~státem, který~~ třetí zemí, která nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a je takto označena v přímo použitelném předpise Evropské unie⁷⁾ nebo je takto označena Finančním akčním výborem (FATF) ve veřejném prohlášení zveřejněném na jeho internetových stránkách,
- b) klient, osoba oprávněná s institucí jednat za klienta, skutečný majitel klienta, osoby ve vlastnické a řídicí struktuře klienta, který je právnickou osobou, nebo, pokud jsou tyto osoby či majitel institucí známi, osoba, se kterou klient uskutečňuje obchod, osoba, kterou klient ovládá, fyzická osoba, za kterou se obchod provádí, nebo skutečný majitel osoby, se

7) Například nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1675 ze dne 14. července 2016, kterým se směrnice (EU) 2015/849 Evropského parlamentu a Rady doplňuje o identifikaci vysoce rizikových třetích zemí se strategickými nedostatky, v platném znění.

kteřou klient uskutečňuje obchod, jsou zapsáni na seznamu osob subjektů, orgánů nebo organizovaných skupin, vůči nimž jsou uplatňována omezující nebo jiná opatření v souladu s jinými právními předpisy sloužícími k provádění mezinárodních sankcí⁸⁾,

- c) klient nebo jeho skutečný majitel jsou politicky exponované osoby, nebo je instituce známo, že jednají ve prospěch politicky exponované osoby,
- d) klient má neprůhlednou vlastnickou strukturu; o neprůhlednou vlastnickou strukturu se nejedná, pokud je klient právnickou osobou, jejíž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu nebo zahraničním trhu obdobnému evropskému regulovanému trhu, pokud podléhá požadavkům na zveřejnění informací rovnocenným požadavkům práva Evropské unie,
- e) klient není fyzickou osobou, za kterou se obchod provádí,
- f) klient, který je právnickou osobou, nevykonává, pokud je instituci známo, žádnou ekonomickou činnost,
- g) podezření, že skutečný majitel klienta, který je právnickou osobou, je zastřený v důsledku smlouvy mezi skutečným majitelem a osobou vystupující jako společník, člen statutárního orgánu nebo osoba v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu.

(4) Instituce uplatní vždy zesílenou identifikaci a kontrolu klienta v případě identifikace některého z následujících faktorů zvýšeného rizika:

- a) podle informací, které má instituce k dispozici, předmět obchodu byl či má být v souvislosti s obchodem převeden nebo poskytnut ze ~~státu, který třetí země~~, která nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a je takto označena v přímo použitelném předpise Evropské unie⁷⁾ nebo je takto označena Finančním akčním výborem, **nebo s takovou třetí zemí jinak souvisí**, nebo předmět obchodu byl či má být v souvislosti s obchodem převeden nebo poskytnut do ~~takového státu takové třetí země~~,
- b) některý z předmětů činnosti klienta, který je právnickou osobou, je rizikový,
- c) jedná se o neobvykle složitý nebo objemný obchod, neobvyklý způsob obchodování, nebo obchod, u kterého není zřejmý jeho ekonomický a zákonný účel, nebo neobvyklé chování klienta, které neodpovídá dosavadnímu průběhu obchodního vztahu,
- d) informace, které má instituce k dispozici, nasvědčují tomu, že klient v posledních 5 letech jednal protiprávně, pokud tímto protiprávním jednáním mohly být legalizovány výnosy z trestné činnosti nebo financován terorismus anebo se s tímto protiprávním jednáním pojí obava z následné legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu; zejména pokud je takové protiprávní jednání spojované s obavou z legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu uvedeno v národním hodnocení rizik,
- e) první identifikace klienta proběhla podle § 11 odst. 7 zákona nebo obdobným způsobem podle zahraniční právní úpravy, ledaže klient využívá produkt s potenciálně nižším rizikem zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu v souladu s hodnocením rizik podle § 21a zákona nebo využívá službu s potenciálně nižším rizikem zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu v souladu s hodnocením rizik podle § 21a zákona.

(5) Instituce v rámci systému vnitřních zásad stanoví kritéria k určení, kdy se jedná o obchod nebo způsob obchodování nebo chování podle odstavce 4 písm. c). Instituce dále zavede a uplatňuje pravidla a postupy k identifikaci takových obchodů a způsobů obchodování a chování.

8) Například zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů.

(6) V případě identifikace faktoru zvýšeného rizika uvedeného v odstavci 4 instituce uplatní alespoň opatření zesílené kontroly podle odstavce 2 písm. b), zejména vždy zkoumá pozadí a účel takových obchodů a způsobu obchodování.

§ 10

(1) Instituce vždy bez zbytečného odkladu ověří informace, které má o klientovi k dispozici, pokud má pochybnosti o pravdivosti, úplnosti nebo správnosti dříve získaných informací.

(2) Instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje pravidla a postupy, podle kterých při změně právní úpravy v oblasti boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo souvisejících právních předpisů ověřuje, zda množství a druh informací, které má k dispozici o svých stávajících klientech, i nadále splňuje požadavky nové právní úpravy, včetně pravidel a postupů k zajištění nápravy, je-li potřebná. Pokud právní předpis nestanoví jinak, může instituce při určení časového rámce, ve kterém vykoná toto ověření, zohlednit rizikový profil klienta.

(3) Instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje postupy a pravidla, podle nichž se řídí při hodnocení, zda by provedení kontroly nebo její dílčí části mohlo vést ke zmaření nebo ohrožení šetření podezřelého obchodu podle § 9b zákona. Tato pravidla zahrnují alespoň postup ke zjištění důvodu pro neprovedení kontroly klienta, jeho vyhodnocení a postup při uskutečnění obchodu a oznámení podezřelého obchodu v takových případech, včetně náležitostí oznámení v souladu s § 18 odst. 7 zákona. Instituce v těchto případech důvody a okolnosti neprovedení kontroly nebo její dílčí části zaznamená.

§ 12

Mezinárodní sankce

(1) Instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje pravidla a postupy k identifikaci faktoru zvýšeného rizika podle § 9 odst. 3 písm. b).

(2) Instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje pravidla a postupy k účinnému řízení rizik souvisejících s identifikací faktoru zvýšeného rizika podle odstavce 1. Tato pravidla a postupy zahrnují alespoň pravidla a postupy k **včasnému** naplnění povinností podle právních předpisů, které slouží k provádění mezinárodních sankcí.

§ 14

Převzetí identifikace a identifikace na dálku

Instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje pravidla a postupy k určení, zda je přijatelné převzetí identifikace podle § 11 zákona v návaznosti na identifikované riziko. Tato pravidla a postupy **obsahují opatření zajišťující odpovídající řízení rizika spojeného s umožněním využití platebního účtu vedeného u zahraniční úvěrové instituce pro provedení identifikace na dálku podle § 11 odst. 7 zákona a mohou obsahovat i další opatření zajišťující odpovídající řízení rizik při spojených s převzetím identifikace.**

§ 16

Personální zajištění

(1) Instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje pravidla a postupy k zajištění, aby personální zdroje instituce byly přiměřené povaze, rozsahu a složitosti jí vykonávaných činností a zajišťovaly účinné plnění povinností k předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

(2) Instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede pozici kontrolora dodržování předpisů v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ledaže to není přiměřené rozsahu a povaze jejího podnikání.

~~(2)~~ **(3)** Postupy a zásady zajišťující odpovídající personální zdroje instituce v rozsahu podle odstavce 1 a 2 zahrnují alespoň

- a) určení okruhu zaměstnanců podílejících se na systému instituce k předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, včetně osob, které se mohou při výkonu své činnosti setkat s podezřelými obchody (dále jen "odpovědní zaměstnanci"),
- b) postupy a zásady pro výběr odpovědných zaměstnanců stanovující alespoň požadavky na znalosti a zkušenosti odpovědných zaměstnanců odpovídající jejich pracovní náplni a zařazení,
- c) minimální frekvenci a způsob školení odpovědných zaměstnanců **a osob, které se na předmětu činnosti instituce podílejí jinak než v základním pracovněprávním vztahu,** podle § 23 zákona,
- d) postupy pro výběr a pověření člena statutárního orgánu podle § 22a zákona a rozsah jeho povinností a pravomocí při plnění povinností vyplývajících ze zákona a této vyhlášky; je-li to opodstatněné rozsahem a povahou činnosti, instituce v postupech pro výběr a pověření zajistí funkční a efektivní oddělení neslučitelných funkcí,
- e) **postupy a zásady pro výběr kontrolora dodržování předpisů v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a vymezení jeho povinností a pravomocí.**

§ 17

(1) Instituce zajistí, aby osoba, která vyhodnocuje ~~podezřelé obchody~~ **možné podezření na legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu,**

- a) měla přístup ke všem informacím potřebným k vyhodnocení podezřelosti obchodu a
- b) měla přístup k informacím obsaženým v informačním systému instituce umožňujícím rychlé a účinné vyhledávání, sledování a vyhodnocování potřebných informací.

(2) Vyhledávání informací zajišťuje instituce automatizovaným způsobem, ledaže je to nepřiměřené její velikosti nebo rozsahu či povaze její obchodní činnosti.

§ 19

(1) Instituce v rámci vnitřních kontrolních činností nejméně jednou za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců vypracuje hodnotící zprávu, v níž zhodnotí tyto skutečnosti:

- a) zda postupy a opatření, které instituce uplatňuje v oblasti předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, jsou dostatečně účinné,

- b) zda byly v systému vnitřních zásad instituce v uplynulém období zjištěny nedostatky, a jaká rizika z toho mohou pro instituci plynout,
- c) jaká opatření instituce přijala k vyloučení či zmírnění rizik podle písmene b) a
- d) zjištění vnitřního auditu, povinného auditu nebo jiného odpovídajícího ověření, pokud byly takový audit nebo jiné ověření v daném období provedeny, a opatření na ně navazující.

(2) Závěry a hodnocení obsažené v hodnotící zprávě musejí být řádně odůvodněny. Hodnotící zprávu vždy schvaluje alespoň pověřená osoba podle § 22a zákona. **Má-li instituce zřízení pozici kontrolora dodržování předpisů v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, zpracovává tento kontrolor hodnotící zprávu nebo se k úplnosti a správnosti hodnotící zprávy alespoň vyjadřuje. V případě, že pozice kontrolora dodržování předpisů v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu zřízena institucí není, zpracovává hodnotící zprávu kontaktní osoba podle § 22 zákona, nebo hodnotící zpráva obsahuje zpráva alespoň vyjádření kontaktní osoby k úplnosti a správnosti hodnotící zprávy.**

(3) Instituce v hodnotící zprávě uvede statistické údaje o oznámeních o podezřelých obchodech za období, za které je zpracována. Kde je to vhodné, tyto údaje rozčlení podle organizačního uspořádání nebo podle obchodních činností instituce. Instituce zahrne do hodnotící zprávy též vyhodnocení informací ohledně využití podaných oznámení o podezřelých obchodech, které od Finančního analytického úřadu obdrží.

(4) V případě zjištění nedostatků v oblasti předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu instituce v hodnotící zprávě uvede návrh na jejich odstranění.